

מערך שיעור הזכות על ארץ ישראל- הבטחה לדורות

עוגני השיעור

שכבת גיל: כיתה ו'

נושא על:

הקשר של עם ישראל לארץ ישראל: רצף זהותי-ערכי המלווה את העם מדור לדור.

רעיון מרכזי:

הבטחת ה' לאבות - הבסיס לקשר המתמשך של עם ישראל לארץ ישראל ולהבנת הזכות לחיות בה בדורנו.

נושא:

הזכות לארץ ישראל - חיבור בין הבטחה אלוקית, רצף דורות וחיים בארץ כיום.
מיומנויות:

התבוננות ברצף - זיהוי קשר מתמשך בין תקופות שונות.

שיח קבוצתי: הקשבה, נימוק ושיתוף.

ניסוח אישי: ביטוי עמדה ערכית בכתב.

ערכים וסוגיות לדיון:

זכות ושייכות: הקשר לארץ כמרכיב זהותי.

רצף דורות: המשכיות גם בזמני קושי.

תקווה והודיה: משמעות החיים בארץ בדור הזה.

כיבוד ערכי המורשת:

מורשת וזהות: הדגשת הזיקה לארץ ישראל דרך מקורות, תפילה וחוויות הדורות.
בין-תחומיות:

תנ"ך: הבטחת ה' לאבות.

היסטוריה: גלות, שואה, שיבה והקמת המדינה.

חינוך ערכי: זהות, שייכות ואחריות אישית.

מטרות השיעור - בסיום השיעור התלמידים:

- יבינו כי הזיקה לארץ ישראל מבוססת על הבטחה אלוקית ולא רק על מציאות היסטורית.
- יזהו רצף רעיוני של הקשר לארץ לאורך דורות שונים.
- יפתחו תחושת זכות ושייכות לארץ ישראל.
- ינסחו באופן אישי את משמעות ההבטחה בדורם.

מושגי מפתח:

- הבטחה
- זכות
- רצף דורות
- שייכות
- הודיה

אמצעי הוראה

- כרטיסיות מאוירות (ללא טקסט) – נספח א'
- מסמך ריק: "כתב ההבטחה" – נספח ב'
- לוח / מקרן (לפי הצורך)

מהלך השיעור

א. פתיחה – יצירת סקרנות (5 דקות)

המורה פותחת במשפט:

“היום ננסה להבין את הקשר של עם ישראל לארץ ישראל, לא דרך הסבר, אלא דרך התבוננות”.

המורה תחלק את התלמידים לקבוצות קטנות (4-5 תלמידים).

ב. פעילות מרכזית – סידור כרטיסיות ברצף (15 דקות)

כל קבוצה תקבל סט של כרטיסיות מאוירות (נספח א').

הכרטיסיות מייצגות תקופות, מצבים ודמויות לאורך ההיסטוריה היהודית, ללא שמות וללא טקסט.

הנחיה לתלמידים:

סדרו את הכרטיסיות לפי רצף שמתאר את הקשר של עם ישראל לארץ ישראל לאורך הדורות.

לאחר הסידור, הקבוצות מתבקשות לשוחח ביניהן ולענות על השאלות:

- מדוע בחרתם לפתוח בכרטיס הזה?

- מדוע סיימתם בכרטיס הזה?

- מה משותף לכל הכרטיסיות ברצף שבחרתם?

ג. שיתוף ודיוק (10 דקות)

נציגי הקבוצות ישתפו בקצרה.

המורה מסכמת:

- למרות ההבדלים בין התקופות והמצבים, יש רעיונות שחוזרים

- קשר לארץ

- שייכות

- תקווה

- רצף דורות

המורה תנסח:

הקשר של עם ישראל לארץ ישראל לא הסתיים בדור אחד, אלא עבר מדור לדור.

ד. העמקה – מקור הקשר (5 דקות)

המורה שואלת:

- מה נותן כוח לשמור על קשר לארץ גם בזמנים קשים?
- מאיפה מתחיל הרצף שראינו בכרטיסיות?

המורה תחבר בקצרה:

- להבטחת ה' לאבות
- לכך שההבטחה מופיעה בתנ"ך
- ולהמשכה בתפילה לאורך הדורות

ה. פעילות מסכמת – ניסוח "כתב ההבטחה" (10 דקות)

המורה תחלק לכל תלמיד מסמך ריק: כתב ההבטחה (נספח ב').

הנחיה לתלמידים:

לפניכם מסמך ריק - כתב ההבטחה שמלווה את עם ישראל מדור לדור.

עליכם לנסח אותו בעצמכם, על פי מה שלמדנו היום.

המורה מבקשת שהתלמידים יכללו במסמך את הרכיבים הבאים:

על החתום:

1. מי נותן את ההבטחה?

2. למי ניתנה ההבטחה?

3. מהי ההבטחה ומה משמעותה?

4. כיצד ההבטחה ליוותה את עם ישראל לאורך הדורות?

5. מה משמעות ההבטחה בדור שלנו?

6. חתימה אישית כתלמיד/ה בדור החי בארץ ישראל

הכתיבה תבצע באופן אישי ושקט.

ו. סיכום ויציאה למעשה (5 דקות)

המורה שואלת:

אם זכינו להיות בדור שחי בארץ ישראל, מה דבר אחד קטן שאני יכול/ה לעשות כבר מחר בבוקר מתוך הזכות הזו?

המורה מסכמת במשפט: ההבטחה שניתנה לאבות הגיעה עד אלינו, ועכשיו היא גם בידיים שלנו.

מבט קדימה

"יישוב הארץ – זכות, שליחות ואחריות",

בשיעור עסקנו בנושא הזכות,

בשיעור הבא נעסוק בנושא השליחות.

כתב ההבטחה

על החתום:

